

Een voorbeeld van een geïntegreerde themaplanning, waarin het aanbod voor groep 2 en 3 een geheel is

Periode: april en mei
 Thema: Aan de slag met eieren (aan de hand van o.a. de boeken *Dottie's eieren*ⁱ en *Dottie's kuikens*ⁱⁱ)
 Groep: 2-3
 Leerkracht: ...

Basisaanbod, doelen	Herhalen	Verrijken
<i>Ontluikende en beginnende geletterdheid</i>		
<p>Doelen groep 2 (gebaseerd op <i>Inhoudskaarten jonge kind (fase 1)</i> van SLO):ⁱⁱⁱ</p> <ul style="list-style-type: none"> speelt met klanken (fonemen) en symbolen, verklankt woorden; neemt deel aan woord- en klankspelletjes. <p>Letterkennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ontdekt dat letters met woorden corresponderen; kan de letters /d/k/ei/ actief benoemen. <p>Activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> activiteiten voor synthese van klanken, analyse van klanken en letterkennis uit de <i>Werkmap Fonemisch bewustzijn</i> (Huijbregts, Förrer & De Wit, 2019).^{iv} <p>Doelen groep 3:</p> <p>Taal-lezen en spellen, schrijven. Focusdoelen leesmethode:</p> <ul style="list-style-type: none"> kan samenstellingen lezen en schrijven; kan woorden met twee en drie medeklinkers vooraan en achteraan lezen; kan woorden eindigend op aai-ooi-oei lezen; kan woorden lezen met vier medeklinkers achteraan, met open en gesloten lettergrepen, met eeuw, ieuw, uw en variaties met deze letters en lettergroepen; kan woorden schrijven met een lettergreep die beginnen of eindigen met clusters van twee of drie lettergrepen en een tussenklank. 	<p>Doel groep 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> herkent de eerste en laatste klank in een woord. <p>Aanpak: Extra inzet via <i>Voorschotmethode</i> (Smits & Braams, 2019).^v</p> <p>Risicolezers groep 3 Lezen korte teksten en woordrijen:</p> <ul style="list-style-type: none"> woorden met nk en ng; woorden met -b en -d; woorden met schr; woorden met -pje en -tje. 	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> kan meeleven met personages in teksten en daar een eigen vervolg aan geven. <p>Activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> lezen van de prentenboeken, informatieve boeken en overige teksten binnen het thema; schrijven eigen verhalen binnen het thema.

Taalhoek: lees-/schrijfactiviteiten (onderdeel leescircuit).

Activiteiten:

- Leescircuits met verplichte en keuzeactiviteiten in onder andere de taalhoek:
 - verwerkingen leesmethode;
 - woordkaarten;
 - bestellijsten en prijskaartjes voor de eierwinkel maken;
 - woorden (bij tekeningen) stempelen en schrijven;
 - een verhaal schrijven naar aanleiding van spel in de hoeken en gelezen boeken (*Dottie's eieren* en *Dottie's kuikens* en informatieve boeken);
 - taalspellen op verschillende niveaus;
 - woorden digitaal stempelen;
 - Beebot-opdrachten;
 - piccolo en loco en overige ontwikkelingsmaterialen;
 - verteltafel.
- Buitencircuit: lettertikkertje, letters springen, zoek de clusters van medeklinkers en klanken, levende Beebot.
- Leescircuit 1: methodeverwerkingen, woorden stempelen, teksten lezen, ontwikkelingsmateriaal en een buitenactiviteit.
- Overige circuits worden gedurende het thema gepland.

Basisaanbod, doelen	Herhalen	Verrijken
Mondelinge taal		
<p>Doelen (gebaseerd op <i>Inhoudskaarten jonge kind (fase 1)</i> van SLO):^{vi}</p> <ul style="list-style-type: none"> • laat zien dat het verhaal wordt begrepen door passende antwoorden te geven in zinnen; • gebruikt complexe taalfuncties als redeneren en concluderen; • gebruikt geselecteerde woorden actief en passief; • kan een voorgelezen verhaal naspelen met behulp van aanwijzingen van de leerkracht; • weet dat tekens (pictogrammen wie-wat-waar-wanneer) gebruikt worden om iets te vertellen of te leren. <p>Activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • woordveld samenstellen; • begrijpend luisteren met boeken: <i>Dottie's eieren</i> en <i>Dottie's kuikens, Mijn eerste docu-boek Kaatje leert je zorgen voor je kippen</i>;^{vii} • strategie: samenvatten met wie-wat-waar-wanneer; probleem en oplossing geven en gedifferentieerde vragen beantwoorden; visualiseren: beelden n.a.v. verhaal in tekening verwerken en tekenen/schrijven van cyclus ei-kip; • schooltaalwoorden op woordbeeldkaarten bij verteltafel en woordtrap: afrekenen en bestellen, 'eerste, tweede, derde', cyclus en lijst woorden van thema; • opzegversje en liedjes, uit diverse bronnen. <p>Verteltafel met uitgewerkte boeken: <i>Dottie's eieren</i> en <i>Dotties kuikens</i>.</p> <p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan woorden aan visueel materiaal koppelen; • speelt de verhalen uit de boeken uit met gebruik van de voorwerpen en aangeboden woorden; • speelt eigen verhalen met behulp van de materialen. 	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt geselecteerde woorden actief en passief uit vorige thema's; • verbetert eigen taalgebruik. <p>Aanpak: Verteltafel begeleiden, delen van de tekst herhalen en leerlingen laten meebewegen met poppetjes. Bewust de woorden van het woordveld dagelijks gebruiken in gesprekken en overige taalactiviteiten.</p>	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan een ingebracht probleem op verschillende manieren oplossen en uitleggen hoe hij/zij dit doet; • reflecteert op en verbetert eigen taalgebruik. <p>Aanpak: Meespelen met de spelactiviteiten. Een probleem inbrengen: 'Er zijn steeds bestellingen weg. Hoe kan ik de bestelling direct goed noteren en bewaren?' Differentiatie in de vragen: 'Waarom zie je dat Dottie voor het eerst eieren krijgt? Was het een handige oplossing van Dottie? Stel, jij bent Dottie, wat zou jij doen als je een scheurtje in je eieren ziet?'</p> <p>Aanpak begrijpend luisteren: Leerlingen antwoorden laten vinden op eigen bedachte vragen bij allerlei teksten, passend in het thema, en deze laten noteren. Leerlingen antwoorden op vragen laten opzoeken in infoboeken.</p>

Basisaanbod, doelen	Herhalen	Verrijken
Rekenen/wiskunde		
<p>Doelen eind groep 2 (tussendoelen rekenen/wiskunde voor het primair onderwijs, SLO):^{viii}</p> <ul style="list-style-type: none"> herkent en gebruikt rangtelwoorden tot en met ten minste tien; kan eenvoudige verdeelsituaties (handelend) oplossen tot en met ten minste twaalf en kan in rekentaal vertellen wat het resultaat is; kan ordenen, schatten en vergelijken van objecten tot en met ten minste tien, begrijpt en gebruikt hoeveelheidsbegrippen en representeren van hoeveelheden in staafdiagrammen; kan hoeveelheden tot en met zes vergelijken en ordenen op meer, minder, evenveel, meeste, minste en deze begrippen actief toepassen; meten: kan voorwerpen/bedragen onder de tien euro met munten van één en twee euro gepast betalen; begrijpt dat munten en briefjes verschillende waardes hebben; meetkunde: herkent regelmaat en symmetrie in eenvoudige meetkundige patronen en kan deze voortzetten. <p>Doelen groep 3 (gebaseerd op tussendoelen rekenen/wiskunde voor het primair onderwijs, SLO):^{ix}</p> <p>Oriënteren</p> <ul style="list-style-type: none"> oriënteert zich op de getallenlijn tot 50 en de buurgetallen; kan eenvoudige delingen onder ten minste 20 in contextsituaties informeel oplossen; kan oppervlakten en verhoudingen vergelijken en begrijpt dat het aantal keren dat de maat past de oppervlakte aangeeft van hokjes en tegels; kan redeneren over oppervlakte in eenvoudige probleemsituaties en kan uitleggen waarom het kiezen van een vaste maat een voorwaarde is voor het eerlijk meten; kan de relatie leggen tussen de werkelijkheid en een getekende 	<p>Doel groep 2, herhalen doel getalbegrip:</p> <ul style="list-style-type: none"> kan omgaan met hoeveelheden. <p>Doelen groep 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> kan getallen aanvullen tot 10; kan op een analoge en digitale klok de hele uren aflezen; kan een patroon met een regelmaat ontwerpen en hierover redeneren; kan een eenvoudig beelddiagram met plaatjes en staafdiagram met hokjes aflezen. <p>Aanpak: Themahoek: in spelsituaties tijdens begeleid spel kleine probleemsituaties aanreiken.</p> <p>Rekenhoek: extra oefenen met opdrachten n.a.v. de doelen per blok, gericht op vlot rekenen en het gebruiken en toepassen van rekentaal. Het oefenen van reeds aangeboden doelen in een andere context, waaronder via de</p>	<p>Doelen groep 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> oriënteert zich op de getallenlijn tot 100 en de buurgetallen; kan met een vaste maat meten en begrijpt waarom dit nodig is; kan redeneren welke aanbieding de voordeligste is. <p>Onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> kan in vier stappen vertellen hoe hij/zij een vraag met onderzoek heeft aangepakt. <p>Aanpak: Verkorte instructie. Zelf laten uitproberen en daarna aan de leerkracht uitleggen. Laten zien welke strategieën in de aanpak zijn gebruikt.</p>

<p>kaart van deze werkelijkheid.</p> <p>Focusdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent de optellingen, aftrekkingen en splitsingen tot en met 10 uit het hoofd; • kan hoeveelheden tot ten minste 20 vlot overzien en verkort tellen door gebruik te maken van patronen en structuren; • kan bedragen tot en met 20 euro samenstellen met munten van 1 en 2 euro en biljetten van 5 en 10 euro; • kan redeneren over 'geld en waarde' in eenvoudige probleemsituaties. <p>Activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instructielessen uit diverse bronnenboeken (kleuters) en de rekenmethode; • rekencircuits met verplichte en keuzeactiviteiten: <ul style="list-style-type: none"> - werkboek van de methode - spellen <i>Mep</i>, <i>Halli Galli</i>, <i>Wie het meeste gooit</i>, <i>Drempelspel Haaibaai</i>; - splitsopdrachten met en zonder materiaal (eieren); - lijst voedertijden kippen en rapen van eieren analoog en digitaal vaststellen; - reclameborden maken voor winkel; - kaart met openingstijden in digitale klok; - eigen plattegrond in tegels maken en hierop eieren in tekenen en daarna in werkelijkheid op de juiste plaats verstoppen en laten opzoeken door anderen; - herhaald oefenen met splitsen en geldsommen; - eierdozen gebruiken splitsactiviteiten met diverse notatiewijzen, waaronder turven. • bouwtafelactiviteiten/themahoek: (tegel)patronen maken, omheinen hokken in juiste afmetingen, plattegronden maken en op ruitpapier tekenen; • rekencircuit 1: verwerkingen methode en bronnenboeken, tellen en splitsen met eierdozen. <p>Overige circuits worden gedurende het thema gepland.</p>	<p>gerichte inzet van rekenspellen. Een modellerende aanpak met bewust gebruik van rekentaal.</p>	
--	---	--

Basisaanbod, doelen	Herhalen	Verrijken
Grove en fijne motoriek		
<p>Doelen bewegingsonderwijs: volgens planning vakleerkracht.</p> <p>Doelen fijne motoriek (<i>Inhoudskaart Nederlandse taal – jonge kind (fase 1)</i>, SLO):^x</p> <ul style="list-style-type: none"> • schrijft over concrete en herkenbare dingen op basis van de ontwikkeling en interesses van de leerling; • brengt gedachten, gevoelens en meningen onder woorden. <p>Doel schrijfmethode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schrijft letters correct en verbindt deze aan elkaar. <p>Atelieractiviteiten, opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekenactiviteiten cyclus ei-kip; • eieren maken van papier-maché en verven; • boerderij vouwen op twee niveaus: in het platte vlak en driedimensionaal; • eiergerecht maken; • stof knippen. <p>Overige activiteiten worden gedurende het thema samengesteld.</p>	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doet ervaringen op met eigenschappen van materialen. <p>Aanpak: Herhalen van het manipuleren van materialen en pas daarna een opdracht geven.</p>	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan een eigen verhaal onder woorden brengen en tekenen, waarna een ander het verhaal opschrijft of zinnen bij de tekening schrijft; • kan een eigen verhaal bedenken en schrijven. <p>Aanpak: Het bedachte verhaal bespreken en zinnen door een ander laten noteren. Het bespreken van een format begin-midden-eind en begeleiding geven bij het schrijven van een verhaal.</p>

Basisaanbod, doelen	Herhalen	Verrijken
Spel- en onderzoeksactiviteiten		
<p>Doelen (<i>Inhoudskaart Oriëntatie op jezelf en de wereld – jonge kind (fase 1)</i>, SLO):^{xi}</p> <ul style="list-style-type: none"> • verkent en benoemt dingen en verschijnselen uit de natuurkunde met karakteristieke eigenschappen, als resultaat van ‘ik zie – ik hoor – ik ruik – ik proef – ik voel’; • verkent en ontdekt eigenschappen van materialen en stoffen; • ontdekt dat sommige dieren eieren leggen en dat de geboorte wordt voorafgegaan door de ontwikkeling in een ei. <p>De criteria/bedoeling van het rollenspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samenstellen van een spelscript, leren uiten in en vormgeven van de gekozen rol; • leren initiatief nemen en plannen maken om de rol uit te voeren en te verdiepen. <p>Doelen onderzoeken, specifiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan een onderzoekje uitvoeren aan de hand van een vraag en de gevonden oplossingen beredeneren; • kan aan de hand van drie reflectievragen vertellen hoe hij/zij het onderzoek heeft aangepakt. <p>Onderzoeksactiviteiten/uitstapjes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samen ervaringen opdoen met een proefje, bijvoorbeeld: ei in azijn leggen, zodat schil oplost; • onderzoek naar dooier en eiwit; • onderzoek naar verschillen en overeenkomsten tussen eieren. <p>Themahoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • boerderijwinkel: basisspelscript met de kinderen samenstellen, winkel met verschillende soorten en groottes eieren inrichten, afrekenen van gekochte artikelen, eieren op maat en kleur sorteren, 	<p>Extra aanbod doelen symbolisch spel.</p> <p>Aanpak: Meespelen en observeren welke taal wordt gebruikt en waar nodig taal inbrengen en gespreksregels voor mondelinge taal hanteren. Wanneer nodig: samen het spelscript spelen in een rol.</p>	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leert initiatieven eerst te bespreken en dan in overleg uit te voeren. <p>Aanpak: Voorafgaand aan het rollenspel kort de rollen bespreken. Het spelverhaal evalueren en verdiepen met behulp van rijke vragen. Deze vragen worden gebruikt als input voor verdieping van het rollenspel.</p> <p>Activiteiten ‘onderzoeken en ontwerpen’: een huis voor (Dottie) Aap, zelf verf maken, ‘Vraag maar aan de kip’, uit: <i>Onderzoekend en ontwerpend spelen</i> (Louman et al, 2018).^{xii}</p> <p>Onderzoeksvragen (laten) noteren en twee vragen laten uitwerken volgens de cyclus: www.wtwijzer.org/informatie/informatie.</p>

<ul style="list-style-type: none"> splitsen in eierdozen, inkopen en verkopen van eieren; • aanvullend spelscript: hokken voor de kippen en de kuikens inrichten, diverse tegelpatronen leggen in de hokken, grafiek bijhouden van groei van kuiken. 		
--	--	--

ⁱ Sykes, J., & Chapman, J. (2000). *Dottie's eieren*. Rotterdam: Lemniscaat.

ⁱⁱ Sykes, J., & Chapman, J. (2002). *Dottie's kuikens*. Rotterdam: Lemniscaat.

ⁱⁱⁱ <http://jongekind.slo.nl/inhoudskaarten>

^{iv} Huijbregts, S., Förrer, M., & De Wit, M. (2019). *Werkmap Fonemisch bewustzijn* (herziene versie). Amersfoort: CPS.

^v Smits, A., & Braams, T. (2019). *Dyslectische kinderen leren lezen en schrijven*. Amsterdam: Boom uitgevers.

^{vi} <http://jongekind.slo.nl/inhoudskaarten>

^{vii} Thomas, I. (2015). *Kaatje leert je zorgen voor je kippen. Mijn eerste docu-boek*. Corona. Etten-Leur: Corona.

^{viii} <http://downloads.slo.nl/Repository/tussendoelen-rekenen-wiskunde-po-2017.pdf>

^{ix} <http://downloads.slo.nl/Repository/tussendoelen-rekenen-wiskunde-po-2017.pdf>

^x <http://downloads.slo.nl/Documenten/inhoudskaart-po-taal-fase1%2808-2018%29.pdf>

^{xi} <http://downloads.slo.nl/Documenten/inhoudskaart-po-orientatieopjezelfendewereld-fase1%2807-2018%29.pdf>

^{xii} Louman, E., Zonjee, N., Weesing, M., Verdú, C., & Telder, P. (2018). *Onderzoekend en ontwerpend spelen. Wetenschap en technologie met kleuters*. Expertisecentrum Wetenschap & Technologie, Hogeschool iPabo.